

Nestranný a nezávislý měsíčník o automobilistů a motocyklistů orientovaný na historii motorismu

Motor Journal

3

březen
2016

Ročník XVI.
číslo 167
120 • Kč

Simca Aronde

Erwin Tragatsch

Alexander Kolowrat

Norton Commando

9 771213252043

Aronde v prvním provedení z roku 1951 se vyznačovala hranatými tvary masky

Zád vozu Aronde ročníku 1951, levé zadní světlo skrývalo nalévací hrádku nádrže

Simca Aronde

Jezdila i u nás

Jedním z nejúspěšnějších evropských automobilů čtyřmetrové třídy byla v padesátých letech Simca Aronde. V období 1957–59 se pohodlný francouzský sedan dovázel v omezeném množství i do Československa.

Poválečný start

Společnost Simca, jejíž jméno vzniklo coby zkratka výrazu Société industrielle de mécanique et de carrosserie automobile, od poloviny třicátých let montovala a vyráběla automobily Fiat pro francouzský trh. Jejím zakladatelem a dlouholetním šéfem byl Henri Théodore Pigozzi (1898–1964), turínský rodák žijící od dvacátých let ve Francii.

Po druhé světové válce chystala Simea první samostatně vyvýjený vůz. Podařilo se jí získat štědrou finanční pomoc z amerického Marshallova plánu, díky níž velkoryse rozšířila a modernizovala svoji továrnu v Nanterre na severozápadním předměstí Paříže.

Při zavádění nových technologií souvisejících zejména s přechodem na samonosné karoserie Simca spolupracovala s americkými odborníky koncernu General Motors a specializované karosářské firmy Budd. Stranou ovšem nezůstal ani turínský Fiat, který nadále vlastnil 49 % akcií francouzské automobilky a souběžně tehdy vyvíjel typ Fiat 1400, jenž měl premiéru v březnu 1950 na ženevském autosalonu.

V Nanterre v té době ještě pokračovala výroba klasicky stavěného vozu Simea 8, jenž byl licenční obměnou předválečného turínského typu Fiat 1100 vybavenou motorem 1,2 l. Nový automobil značky Simea, čtyřmetrový sedan se samonosnou karosérií, byl představen veřejnosti v květnu 1951.

Prototyp dvoudveřového vozu Aronde Grand Large bez středních sloupků (1952)

Nejlevnější sedan Aronde Quotidienne s nárazníky a maskou v barvě vozu (1952)

Střídám elegantní vůz dostal jméno Aronde, starofrancouzský výraz pro vlaštovku. Stylizovaná vlaštovka byla součástí nového poválečného loga značky Simca, souvislost je tedy nasnadě.

V prvních letech automobilka prezentovala nový typ výrazem Simca 9 Aronde, aby zdůraznila návaznost na obchodně úspěšný a ve Francii oblíbený typ Simca 8, jehož motor ostatně Aronde zpočátku převzala.

Sedan, hardtop, kombi a spol.

Aronde měla již zmíněnou samonosnou karoserii a klasickou koncepci s motorem

Stylized prospectus from autumn 1952, four-door cabriolet did not reach production

uloeným vpředu a pohánějícím tuhou zadní nápravou. Pohon obstarával kapalinou chlazený čtyřválec OHV o objemu 1221 cm³ a výkonu 45 k SAE (33 kW) spojený se čtyřstupňovou převodovkou s řadicí pákou na sloupku řízení. Přední kola byla nezávisle zavěšena na lichoběžníkových polonápravách s vinutými pružinami, tuhá zadní náprava byla odpružena podélnými půleliptickými listovými pery. Brzdy byly bubnové na všech čtyřech kolech. V zádi uložená palivová nádrž o objemu 42 l měla nalévací hrdlo schované pod odklápacím krytem v levém zadním světle.

Sedan s rozvorem 2,44 m byl dlouhý 4,07 m, široký 1,56 m a vysoký 1,52 m, vykazoval pohotovostní hmotnost 910 kg a na patnáctipalcových kolech obutých do pneumatik 5,50 x 15 dosahoval nejvyšší rychlosti kolem 120 km/h.

Zatímco během podzimu 1951 opustilo výrobní linky v Nanterre necelých 22 tisíc vozů Aronde, v roce 1952 už jejich produkce překročila 68 tisíc. Koncem roku 1952 nabídlo rozšířeno třídvírové kombi Chatelaine s vodorovně dělenými dveřmi v zadní stěně, jejichž spodní část se sklápěla dolů a horní s oknem vyklápla vzhůru.

Stejně řešení využívaly i dva další modely: dodávka Messagere a kombi Commerciale s malými bočními okénky za dveřmi a sklopitelným zadním opěradlem. Paletu doplňoval pickup s plachtou, jehož nástavbu vyráběla karosárna Facel. Všechny užitkové modely řady Aronde poháněl motor o výkonu 37 k SAE (27 kW), navíc měly i kratší stálý převod a větší pneumatiky 5,75 x 15.

V prosinci 1952 debutoval nejlevnější sedan Aronde Quotidienne se spartánskou výbavou, v níž chybělo topení, a s nárazníky i maskou v barvě vozu, jež byla nejčastěji černá.

Už v říjnu 1952 byly na pařížském autosalonu vystaveny dva atraktivní prototypy. Dvoudveřový čtyřmístný kabriolet Aronde Plein Ciel, který se kvůli nedostatečné tuhosti karoserie nedostal do výroby, a kupé Aronde Grand Large s dvoudveřovou karoserií bez středních sloupků a s třídlínym panoramatickým zadním oknem. To se začalo vyrábět o rok později.

Stejně jako ostatní modely řady Aronde dostal i hardtop Grand Large na podzim 1953 nově upravenou příd se zaoblenou maskou, níže umístěným nárazníkem s novými světlami a jiná zadní světla. Levé opět skrývalo hrdlo nádrže, nově se ale při tankování celé odklápělo doleva. Novým prvkem modelového roku 1954 byly také poklice kol se stylizovaným S v červeném kruhu.

Od září 1954 měly sedany Aronde a dvoudveřové hardtopy Grand Large delší stálý převod, lehce rozšířený rozchod a čtrnáctipalcová kola místo dřívějších patnáctipalcových. Na pneumatikách 5,60 x 14 byly o 15 mm nižší než jejich předchůdci, model Grand Large zároveň dostal jednodílné zadní okno. Spartánsky vybavený sedan Aronde Quotidienne se konečně dočkal topení, nárazníků a masky měl nově nastříkané stříbřitou barvou.

Kombi Chatelaine a užitkové modely Commerciale a Messagere si i v modelovém roce 1955 zachovaly patnáctipalcová kola a kratší převod v rozvodovce.

Aronde Grand Large s třídlínym zadním oknem na autosalonu v Paříži v říjnu 1953

Automobily Simca Aronde modelového roku 1954 dostaly novou zaoblenou masku

Třídvírové kombi Aronde Chatelaine ročníku 1955 se sklopitelným zadním opěradlem

Kombi Chatelaine mělo v zadní stěně karoserie vodorovně členěné dvoudílné dveře

Simca Aronde coby pickup s plachtou ročníku 1954 s nástavbou z karosárny Facel

Kupé Simca Coupé de Ville karosované firmou Facel na snímku z podzimu 1955

Jarní pohoda v roce 1955: mladá dáma na lehátku a kabriolet Simca Week-End

Hlavně pro dámy

Koncem roku 1952 odstartovala výroba dvoumístného kupé Simca Sport, jehož základem byla nezkrácená podvozková plošina vozu Aronde s rozvorem 2,44 m. Ta odcházela z Nanterre do karosárny Facel v Colombes, jež kupé oblékla a zajistila i jeho konečnou montáž. Elegantní vůz s drátovými koly byl dlouhý 4,26 m a byl určen zejména dobře situované dámské klientele.

Označení Sport bylo spíš symbolické, čtyřválec 1221 cm³ měl sice výkon lehce zvýšený na 51 k SAE (37,5 kW), tím ale jen kompenzoval vyšší hmotnost speciálně

karosovaného vozu. Pohled do ceníku z roku 1954 nám prozradí, že zatímco sedan Aronde s výbavou Luxe se tehdy prodával za 655 000 franků a dvoudveřový hardtop Aronde Grand Large stál 755 000 franků, za kupé Simca Sport musel zákazník či zákaznice zaplatit 1 296 550 franků! Však se jich také ve zmíněném roce prodalo jen málo přes tři stovky.

V září 1954 prošlo dvoumístné kupé s karoserií Facel inovací, při níž přešlo z dřívějších patnáctipalcových drátových kol na standardní ocelová čtrnáctipalcová kola a celkově byla jeho výbava pozmeněna

tak, aby bylo možné prodejnou cenu vozu snížit pod milionovou hranici, na 998 000 franků. Zároveň dostalo nové pojmenování lépe odpovídající jeho mondénnímu charakteru – Simca Coupé de Ville.

V dubnu 1955 nabídku rozšířil z kupé odvozený dvoumístný kabriolet jmenem Week-End, opět karosovaný firmou Facel a standardně vybavený koženým čalouněním sedadel. Prodával se za 1 048 000 franků a není bez zajímavosti, že jej v reklamní kampani provázela tehdy dvacetiletá vycházející filmová hvězda Brigitte Bardotová.

Aronde 1300 Elysée s nově tvarovanou zádí ozdobenou oválnými světly (1956)

S novou přídí, zádí a motorem Flash: Aronde 1300 Grand Large ročníku 1956

Do modelového roku 1956 vstoupil pickup se zvučným pojmenováním Intendante

Simca Aronde Commerciale ročníku 1956 coby vozidlo dopravní služby četnicků

S motorem Flash

Počátkem října 1955 byla v Paříži představena modernizovaná Aronde 1300 s nově tvarovanou přední i zadní partií karoserie. Měla širokou masku připomínající mohutný knír, módní rámečky světlometů a zvýšené zadní blatníky s oválnými svislými světly s kruhovou odrazkou uprostřed. Nalévací hrdlo nádrže se přestěhovalo na levý zadní blatník.

Pod kapotou Aronde 1300 se skrýval inovovaný čtyřválec s označením Flash převrtaný na 1290 cm³, se zesíleným klikovým hřídelem, výkonnéjsím olejovým čerpadlem a řadou dalších zlepšení. V sedanech a dvoudveřových modelech dával tento motor 48 k SAE (35 kW), v užitkových verzích měl označení Flash Service a výkon 45 k SAE (33 kW). Naopak do kupé Coupé de Ville a do kabrioletu Week-End se montoval v provedení Flash Special se zvýšeným stupněm komprese a výkonem 57 k SAE (42 kW).

Nabídka modelového roku 1956 začínala nejlevnějším sedanem Aronde Deluxe, který nahradil dřívější verzi Quotidienne, byl však lépe vybaven a měl chromované nárazníky i masku. Bohatší výbavou, včetně ozdobných lišť na předních i zadních blatnících, se mohl pochlubit dražší sedan Aronde Elysée, jehož dvoudveřovým protějškem byl hardtop Aronde Grand Large.

Novinkou bylo luxusní provedení dvoudveřového vozu Grand Large s označením Rue de la Paix, dvoubarevným lakem a celoplošnými poklicemi imitujičími drátová kola. Na trh přišlo počátkem roku 1956. Modernizací prošlo také kombi Chatelaine a užitkové modely Commerciale a Messagere, pickup byl pojmenován Intendant. Nově i tyto vozy jezdily na čtrnáctipalcových kolech.

Produkce vozů Simca Aronde překročila v roce 1955 hranici 115 tisíc kusů, v roce 1956 se vyšplhala nad 133 tisíc exemplářů a v téže sezóně se Aronde stala nejprodávanějším automobilem ve Francii.

Od podzimu 1956 se vyráběly vozy modelového roku 1957, jež se od svých předchůdců odlišovaly nápisem Aronde na čele karoserie, nad maskou, zatímco dříve tam byl nápis Simca. Novinkou byl luxusně vybavený sedan Elysée Matignon, čtyřdveřový sourozeneц dvoudveřového hardtopu Grand Large v provedení Rue de la Paix. Tyto špičkové modely, jež měly hodiny vestavěné do hlavy volantu, dostaly pod kapotu čtyřválec Flash Special se zvýšeným stupněm komprese a výkonem 57 k SAE (42 kW). Stejný motor poháněl i nové dvoumístné modely odvozené z typu Aronde, kupé Plein Ciel a kabriolet Océane. Oba karosovala firma Facel v Colombes a vyznačovaly se panoramatickým čelním sklem v americkém stylu.

Nově tvarované kupé Simca Plein Ciel s panoramatickým čelním oknem (1957)

V téhé podobě se Simca Aronde Deluxe dovážela i do Československa (1957)

Luxusně vybavený sedan Elysée Matignon se vyráběl jen v modelovém roce 1957

Z typu Aronde byl odvozen i elegantní dvoumístný kabriolet Simca Océane (1957)

Dvoudveřový hardtop Aronde Grand Large Special modelového ročníku 1958

Na oslavu rekordní jízdy převzala Aronde Montlhéry jméno slavného autodromu

Rekordní jízdy

Spolehlivost a odolnost vozů Aronde automobilka demonstrovala řadou vytrvalostních jízd. Od poloviny srpna do 3. září 1952 kroužila po autodromu v Montlhéry jižně od Paříže šedá Aronde, za jejímž volantem se střídalo sedm řidičů.

Během osmnácti dní a sedmnácti nocí najezdila pod dohledem sportovních komisařů francouzského autoklubu A. C. F. více než 50 tisíc kilometrů a překonala celkem 27 mezinárodních rekordů třídy F, tedy 1100 až 1500 cm³.

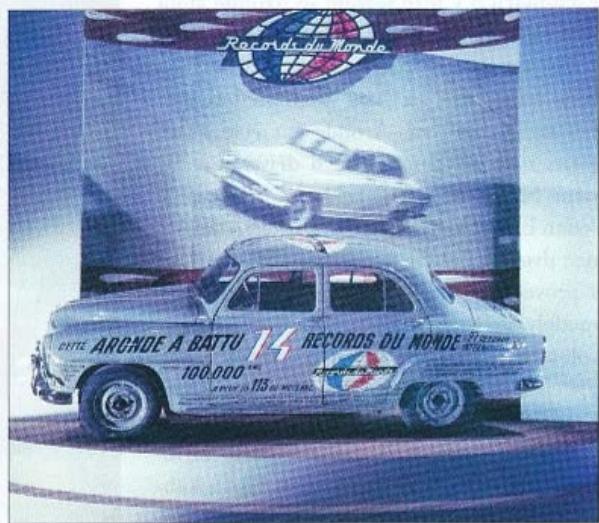
V srpnu a září 1953 absolvoval opět v Montlhéry černý sedan Aronde rovných 100 tisíc kilometrů průměrem 103 km/h, od června do září 1954 najezdila bílá Aronde s přezdívkou Genevieve během 100 dní 100 tisíc kilometrů v hustém provozu pařížských ulic.

Vrcholem byla v dubnu a květnu 1957 jízda dlouhá 100 tisíc km, při níž šedá Aronde na okruhu v Montlhéry za 38 dní a 37 nocí dosáhla průměru 113 km/h a překonala 14 světových a 27 mezinárodních rekordů. Na oslavu tohoto výkonu nesly vozy Aronde modelového roku 1958 na výšku zavazadlového prostoru emblém se stylizovanou zeměkoulí ozdobenou francouzskou trikolórou a nápisem Records du Monde. V nabídce modelů 1958 už nefiguroval sedan Elysée Matignon, roli nejdražšího sedanu Aronde převzal sportovnější laděný model Montlhéry vybavený motorem Flash Special.

Nastupuje Aronde P60

V říjnu 1958 byly představeny vozy řady Aronde P60 s výrazně modernizovanými karoseriemi a upraveným podvozkem, jehož zadní náprava měla listová pera kombinovaná s vinutými pružinami.

Modely P60 se vyráběly v továrně v Poissy západně od Paříže, kterou Simca získala

Na jaře 1957 ujela tahle Simca Aronde 100 000 km průměrem přes 113 km/h

Prospekt vozu Aronde 1300 Elysée z roku 1958 s připomínkou světových rekordů

Ideál rodinného sedanu: Simca Aronde Deluxe na obrázku z prospektu (1958)

v polovině padesátých let při převzetí francouzské větve koncernu Ford spolu s řadou velkých vozů Vedette s motory V8. V letech 1955 až 1957 prošel výrobní komplex v Poissy velkorysou rekonstrukcí a dostavbou, která jej připravila na zvládnutí velkosériové výroby automobilů několika modelových řad. To už ale přesahuje rámcem našeho dnešního příběhu.

Vráfme se proti proudu Seiny do Nanterre, kde v letech 1958 až 1960 pokračovala výroba automobilů Aronde v původní podobě. Pod označením Deluxe Six se objevil sedan poháněný motorem Flash s objemem zmenšeným na 1090 cm³ a výkonom 40 k SAE (29 kW), který se ve Francii vešel do nižší daňové kategorie. Vedle něj ovšem existoval i sedan Super Deluxe s motorem Flash 1290 cm³ a bohatší výbavou odpovídající dřívějšímu modelu Aronde Elysée. V roce 1960 už se tento vůz vyráběl jen pro zámořské trhy pod označením Aronde Deluxe Sept.

Počátkem února 1960 překročila celková produkce automobilů Simca Aronde milionovou hranici, během následujících měsíců ještě dobíhala výroba vozů s původní karoserií, drtivou převahu však měly automobily modernizované řady P60. Ty se vyráběly až do roku 1963, od podzimu 1960 s novými motory Rush s pětkrát uloženým klikovým hřídelem. Někdy v budoucnu se k nim vrátíme podrobněji.

Do Československa se v letech 1957 až 1959 dovážely sedany Simca Aronde Deluxe v základním provedení, jediným nadstandardním prvky bylo uzamykatelné víčko hrdla palivové nádrže. Od roku 1960 je v nabídce Mototechny nahradily sedany Simca P60 Elysée nové řady. Podle záznamů Mototechny bylo koncem roku 1961 v Československu v provozu celkem 3171 automobilů Simca Aronde a Elysée. To na tehdejší dobu a zdejší poměry nebylo málo, na silnicích se nedaly přehlédnout.

Jan Tuček

Foto: Simca

Rodinka v kombi Chatelaine ročníku 1958: jeden ze synů sedí vpředu mezi rodiči

Nově tvarovaná Simca Elysée P60 ročníku 1959 se zdokonalenou zadní nápravou

**ARONDE
SIMCA**

T U Z E X Vám nabízí za sníženou cenu

9.700.--

kvalitní, francouzský vůz S I M C A Aronde 1300 Deluxe 48 HP při 4.800 o/m 130 km/h elegantní, výborně odpérováný, rychlý s malou spotřebou, v barvách sv. šedá, tm. sedá, modrá, černá, béžová, zelená a červená - všechny vozy jsou vybaveny bělobokými pneu DUNLOP

Počátkem roku 1960 nabízel Tuzex automobily Aronde Deluxe za sníženou cenu

Nejlevnější z řady Aronde P60 ročníku 1962: Etoile Six s motorem Rush 1,1 l